

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm XX. Inter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

dit hinc *Abb. n. 5. Felin. n. 5.* qui tamen bene sublimitat, si causa in praesentia partis sufficienter cognita fuerit, licet postea sententia in absentia partis contumacis lata sit, quod tamen jus facere debet. Ratio est, quia is, qui in toto causae processu praesens fuit, ad sententiam autem non venit, non censetur verus contumax, saltem sententia adversus eum non fertur propter contumaciam, sed ob malam causam, sicut colligitur ex *l. ult. ubi Bald. & gl. C. de contrario iudicio tutela.*

Excipiendum 3. Si sit sententia interlocutoria tantum *l. 3. C. de legibus. juncta gloss. verb. praedictantibus* quae tamen sublimitat, nisi interlocutoria corpori juris inserta sit, tunc enim pro lege habetur. Alia sublimitatio insinuatur in *gl. meum. 9. §. Sed quod prator. verb. colligitur. ff. Quod meus causa.* si Princeps interlocuendo jus exponat, declaratio haec vim legis habet.

Excipiendi IV. Si sententia etiam definitiva à Principe lata sit contra jus commune, adversus jus alterius partis; non enim censetur Princeps ita pronuntiasse ad legem vniuersim tollendam, sed in speciali hoc negotio & causa iurilitigatoris derogasse, quod solius Principis est, jus vni auferre & alteri dare, sicuti docent DD. in Clement. *quia contingit. de Religios. domib. & monet Abb. hic. n. 4.*

Quæritur de inferioris Iudicis sententia: judiciali num pro similium causarum decisione in eodem foro regula ac veluti lex quaedam esse debeat.

4. Resp. Eius sententiam non esse instar legis communis habendam, cum sit particularis declaratio restricta ad causam & personas, inter quas actum est, seu Iudicii processus institutus, juxta ea quae docui *l. tract. 4. c. 18. not. 2.* Si tamen in similibus causis aliquoties, videlicet quater aut saepius ita iudicatum sit in aliquo tribunali, oriri inde censetur jus consuetudinarium in hoc foro, quod stylus fori, seu stylus Curiae appellatur, & ita colligitur ex *l. Si de. 37. ff. de legibus.* & tradit *Abbas. hic n. 3.* veruntamen si v. g. Dux imperii velit assessores suos secundum jura communia iudicare, illi autem per imperi-

tiam aliter saepe iudicent, non tam facile introducetur stylus fori seu jus consuetudinarium propter defectum consensu in Duce & malam plerumque fidem iudicantium.

CAPITVLVM XX.

Inter.

PARAPHRASIS.

In Monasterio S. Leodii, Monachi elegerunt Abbatem, quam electionem oppugnârunt Monachi S. Annae, dicentes, sibi jus circa Abbatis electionem competere; hæc causa à Pontifice commissa est Iudicibus, coram quibus lis à partibus contestata & in causa processum fuit, cum verò Monachi S. Annae alios Iudices impertrârunt, quod priores ipsis suspecti essent, sed Iudices priores considerantes exceptiones suspicionis friuolas esse, & literas secundas non esse reuocatorias priorum, processerunt in causa, & non obstante, quod Monachi S. Annae appellârunt, confirmârunt electum Abbatem, hæc res cum ad Innoc. III. delata fuisset, respondit is, quia prima commissio per secundas literas reuocata non fuit, & suspicionis causae friuolae sint, atque obiectae postlitis contestationem, cum tamen tanquam dilatorias exceptiones antea obicere oportuisset, quando quidem partes coram Iudicibus delegatis iudicium subeundo exceptionibus dilatoriis renuntiare censentur. Accedit quod in secundis literis neque de Sedis Apostolicae priuilegiis Monasterio S. Leodii concessis, neque de processu priorum Iudicium quidquam dictum fuerit, quae tamen si ab impetrantibus fuissent expressa, literas secundas non obtinuissent, neque his obstare debet sententia, quae pro Monasterio S. Annae antea lata erat, quae sanè dictis Iudicibus exhibita non fuit, & si exhibita fuisset ita comparata, videlicet infirma erat, vt eâ postpositâ, contra ipsam decreuissent; vel si dicatur aliter Iudices videlicet pro sententia pronuntiaturos fuisse, si exhibita esset,

effet, tum sibi ipsis imputent Monachi, quod non exhibuerunt; nam sub nouorum instrumentorum prætextu lites decise resciscitari non debent. Ob has itaque causas Papa priorum Iudicium factum ratum & firmum esse respondit, eorumque sententiam confirmans, electo Abbati benedictionem saluo iure Diocessani impartitur.

SYMMARIUM.

1. Vnum Monasterium subinde ex iure speciali habet jus electionis actiue, & passiuæ respectu alterius Monasterii.
2. Exceptio recusatoria iudicis suspecti ante litem contestationem more aliarum dilatoriarum exceptionum, ad quas pertinet, & quidem etiam ante has alias omnes proponenda est.
3. Limitatur prædicta doctrina.
4. Impetraturus rescriptum liti ad iudices delegatos à Papa, mentionem facere debet processus instituti ac pendenti coram alio iudice. Nisi in Rescripto contineatur clausula derogatoria non obstante processu.
5. Sententia lata prætextu privilegii postea exhibendi, retractari non debet.

NOT. I. Vnum Monasterium quandoque jus habet electionis actiue erga alterum monasterium sibi subiectum; idemque dicendum de electione passiuæ, ex iure speciali Monasterio superiori competere eam posse, ut videlicet ex ipso aliquis Abbas, aut Prior eligi debeat, c. *Cum dilectus*, s. de consuetudine, c. *Abbate* 25. de verb. signif.

2. Not. II. Recusatio Iudicis tanquam suspecti pertinet ad dilatorias exceptiones, quæ ante litem contestationem proponendæ sunt, imò exceptio recusatoria Iudicis ante alias dilatorias proponi debet, uti gl. *hic not. verb. subeundo*, & legi hinc potest Innoc. Ratio est in text. Quia super aliis dilatoriis subeundo iudicium & processum Iudicis, exceptioni recusationis propter suspicionem pars renuntiare videtur, *argum. c. Insinuante*, 25. de officio delegati.

3. Limitandum est 1. Quod recusatio Iu-

dicis, per quam iurisdictio ipsi denegatur, naturaliter antecedit exceptionem suspicionis; quia frustra obiicitur, eum suspectum esse, si iurisdictioe præditus non est, prout *Joann. Andr. hic notat*, n. 12.

2. Nisi quis super alia dilatoria v.g. auctoritate esse excommunicatum, Iudicis cognitionem subeat cum protestatione, ut salua maneat exceptio recusationis propter suspicionem.

3. Nisi causa suspicionis postea superueniat, vel postea cognoscatur, ut sumitur ex *cir. c. Insinuante*.

Notand. III. Si à summo Pontifice rescriptum liti impetretur ad Iudices delegatos, facienda est mentio processus instituti ac pendenti coram alio Iudice delegato, vel ordinario. Ratio est, quia Princeps non facile iudicium coram vno Iudice ceptum auocat ad alium Iudicem, *argum. l. 30. ff. de iudiciis*, ubi ceptum est semel iudicium, ibi & finiti debet, & docet gl. in c. *Ut debitum*, 59. verb. *si dicat de appellationibus*.

Excipe. Nisi in rescripto contineatur clausula derogatoria non obstante processu, uti limitat *Alexand. de Nauo. hic. n. 8.*

Notand. IV. Sententia lata prætextu privilegii postea exhibendi retractari non debet. Ita etiam habetur in *c. seq. & docui l. 3. tr. 6. de iust. c. 2. n. 9.*

CAPITVLVM XXI.

Suborta.

PARAPHRASIS.

Controuersia erat inter Episcopum Meldensem & Monasterium Attrebatense, super subiectione eius, partibus coram Pontifice constitutis. Procurator Episcopi petit ipsum restitui in quasi possessionem obedientiæ, & cum per confessionem Procuratoris Monasterii constaret, quod Episcopus olim fuerit in possessione, Innoc. III. iudicauit illum restituendum fore, quia verò Monasterii Procurator privilegium Innoc. II. exhibuit, in quo plena libertas Monasterii expressa erat,

PPP 3

ideò